

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН АШИГТ МАЛТМАЛЫН ХАЙГУУЛЫН ХЭЛТЭС

/Уул уурхайн 7 хоног/

Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтсийн мэргэжилтэн О.Оргил

2026.01.28

АГУУЛГА

- Эрдэс баялгийн салбарт баримталж буй бодлого хууль эрх зүйн орчин
- Ашигт малтмалын хүчин төгөлдөр тусгай зөвшөөрлийн мэдээлэл
- Хувийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж буй хайгуулын ажлын төлөвлөгөө тайлан, үр дүнгийн тайлан, нөөцийн мэдээлэл
- Геологи уул уурхайн мэдээллийн системд ирүүлсэн хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, тайлан ирүүлэхэд анхаарах зүйлс
- Тулгамдаж буй асуудал

УРТ, ДУНД, БОГИНО ХУГАЦААНЫ БОДЛОГО

Алсын хараа 2050

4.2.24. Геологийн судалгааны ажлыг эрчимжүүлж, дунд, урт хугацаанд эдийн засгийн өсөлтийг хангах эрдэс баялгийн нөөцийг нэмэгдүүлнэ.

Шинэ сэргэлтийн бодлого

3.1.1 Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олголтыг цахимжуулж, тусгай зөвшөөрлийн тоог нэмэгдүүлэн хөрөнгө оруулалтыг татах боломжийг бүрдүүлэх

Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллгааны хөтөлбөр

3.3.1.2. Геологийн судалгаа, эрэл, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэн, шинэ орд газруудыг нээж, газрын хэвлийн нэгдсэн геомэдээллийн санг бүрдүүлнэ.

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын стратеги төлөвлөгөө

1.2.1. Хувийн хөрөнгөөр гүйцэтгэсэн шаардлага хангасан ашигт малтмалын хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлан, нөөцийн тодотгол тайланг хүлээн авч хянах, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн шийдвэрлэх. Шийдвэрлэсэн тайлангаас нөөцийг ашигт малтмалын төрлөөр бүртгэн ажлын хэрэгцээний мэдээллийн санг хөтлөх, баяжуулах.

ХУУЛИАР ТУСГАЙЛАН ОЛГОСОН ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХҮРЭЭНД:

Ашигт малтмалын тухай хууль:

- **Ашигт малтмалын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйл** /тойм судалгаа хийх хүсэлтийг шийдвэрлэх/
- **Ашигт малтмалын тухай хуулийн 33 дугаар зүйл** /хайгуулын ажлын зардлын доод хэмжээг баталгаажуулах/
- **Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйл** /хайгуулын ажлын жилийн төлөвлөгөө, тайлан ирүүлэх, үр дүнгийн тайланг хүлээн авч хэлэлцүүлэх/
- **Ашигт малтмалын тухай хуулийн 22, 49, 50, 54, 55 дугаар зүйл** / хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн сунгах, шилжүүлэх, буцаахтай холбоотой тодорхойлолт гаргах/

Журам, дүрэм, заавар:

- **Ашигт малтмал, эрэх хайх үйл ажиллагааны журам** /Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2018 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн А/20 дугаар тушаалын хавсралт/
- **Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн дүрэм** /Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 07 дугаар сарын 27 -ны өдрийн А/195 дүгээр тушаалын нэгдүгээр хавсралт/
- **Хайгуул, уулын ажлын болон баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, мэдээг хүргүүлэх, ирүүлэх, хүлээн авах заавар** / АМГТГ-ын даргын 2022 оны 10 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/121 дүгээр тушаал/

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

1039 ХАЙГУУЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Нийт газар нутгийн 3.3% (5.2 сая га)

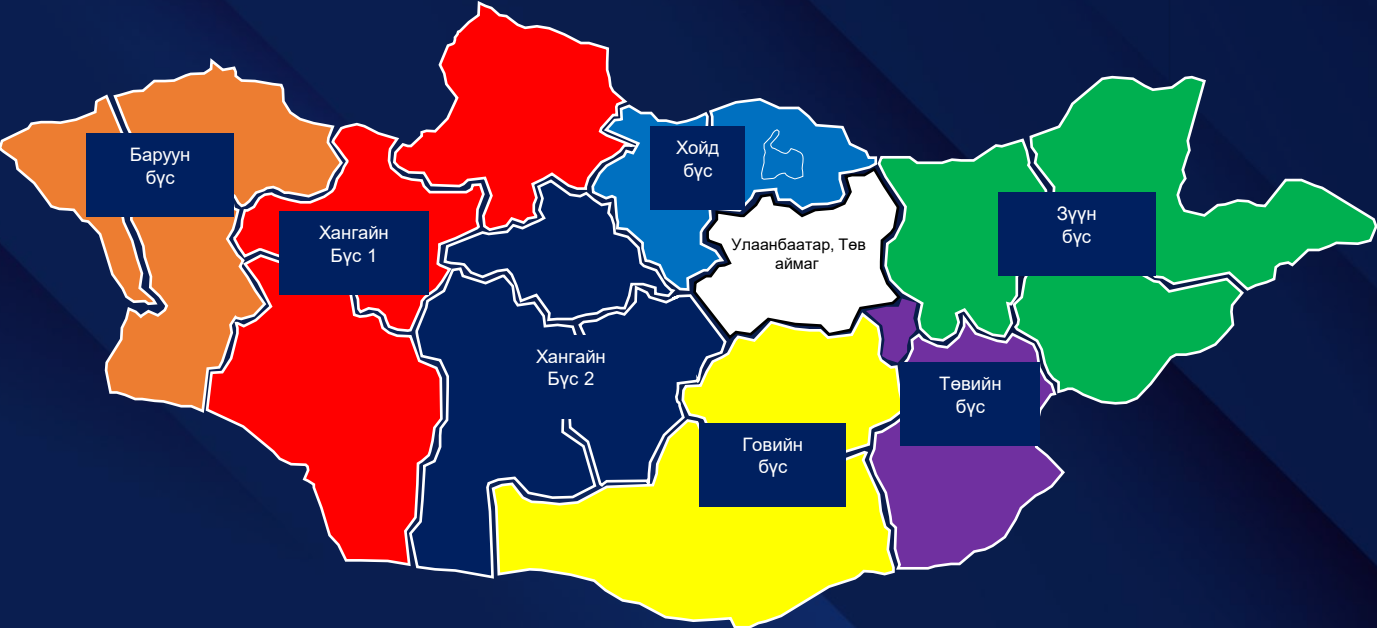
1771 АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Нийт газар нутгийн 1.2% (1.9 сая га)

2810 НИЙТ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Нийт газар нутгийн 4.5% (7.1 сая га)

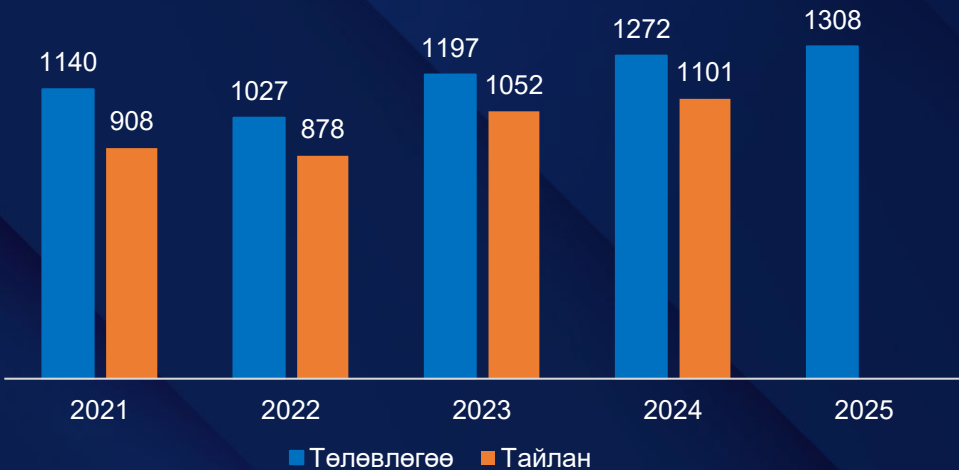
	Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл	Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл
--	----------------------------	-----------------------------

Төвийн бүс	137	243
Баруун бүс	218	118
Зүүн бүс	214	287
Говийн бүс	101	243
Хангайн бүс 1	118	99
Хангайн бүс 2	92	142
Хойд бүс	79	270
Улаанбаатар, Төв аймаг	80	369

2026 оны 01 дүгээр сарын 27-ны өдрийн байдлаар

ХУВИЙН ХӨРӨНГӨӨР ГҮЙЦЭТГЭЖ БУЙ ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТАЙЛАН, ЗАРДАЛ БОЛОН НӨӨЦИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТАЙЛАН ИРҮҮЛСЭН МЭДЭЭЛЭЛ

ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ЗАРДЛЫН ТӨЛӨВЛӨЛТ, ЗАРЦУУЛСАН ЗАРДАЛ

АШИГТ МАЛТМАЛЫН НӨӨЦИЙН МЭДЭЭЛЭЛ /ГОЛЛОХ АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТӨРЛӨӨР/

Ашигт малтмалын төрөл	Хэмжих нэгж	2021 он		2022 он		2023 он		2024 он		2025 он	
		орд/ тоо	нөөц	орд/тоо	нөөц	орд/тоо	нөөц	орд/тоо	нөөц	орд/тоо	нөөц
Алт	кг	9	79,800	10	8,475.96	21	46,270.25	22	126,226.89	34	86,555.47
Төмөр	мян.тонн	3	17,050.35	3	15,282.55	1	984.96	1	211.83	4	106,576
Нүүрс	сая.тонн	7	206.46	9	1,281.29	2	443.05	11	10,077.69	14	1,203.30
Хайлуур жонш	мян.тонн	11	974.31	8	1,367.77	9	661.12	11	5,036.98	20	2,755.79
Зэс	мян.тонн	9	54,336.72	2	10,946.42	1	54.75	-	-	1	105.99

ГЕОЛОГИ УУЛ, УУРХАЙН МЭДЭЭЛЛИЙН СИСТЕМД ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТАЙЛАН ИРҮҮЛЭХ НЬ: [/https://gmis.mrpm.gov.mn/](https://gmis.mrpm.gov.mn/)

Нэвтрэх нэр

Нууц үг

НЭВТРЭХ

Тусламж

Нууц үг сэргээх

Хайгуулын
төлөвлөгөө

Хүлээн авах хэсэг

Эцсийн шийдвэр

Хайгуулын тайлан

Хүлээн
авах хэсэг

Геологийн
хэсэг

Зардлын
доод
хэмжээ

Эцсийн
шийдвэр

ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ ИРҮҮЛЭХЭД АНХААРАХ ЗҮЙЛС

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маяг-1

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшгч:

ТЗ төлсөн өгөгч:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Хадгал жиг:

Ашигт малтмалын бүтэц:

Тайлбар хэмжээ:

Ашигт малтмалын төрөл:

Төлөөлөгчийн он:

ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТӨСӨЛ, ТӨСВИЙН НЭГТГЭЛ

Д/д	Ажлын төрөл	Төлөөлөгч		
		Хэмжээ хэмж.	Нэгжлийн өртөг /хүн/ цаг/	Төсөл
1	Бэлтгэл ажил:			
1	Төлөөлөгчийн ажлын	н/д		0.95
2	Ажлын төлөвлөгөөний тусламж	н/д		0.95
3	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
4	Эдийн зардал	н/д		0.95
5	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
6	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
7	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
8	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
9	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
10	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
11	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
12	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
13	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
14	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
15	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
16	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
17	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
18	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
19	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
20	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
21	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
22	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
23	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
24	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
25	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
26	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
27	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
28	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
29	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
30	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
31	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
32	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
33	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
34	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
35	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
36	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
37	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
38	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
39	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
40	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
41	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
42	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
43	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
44	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
45	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
46	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
47	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
48	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
49	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
50	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
51	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
52	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
53	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
54	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
55	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
56	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
57	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
58	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
59	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
60	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
61	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
62	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
63	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
64	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
65	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
66	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
67	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
68	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
69	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
70	Тайлбар зургааны	н/д		0.95
71	Тайлбар зургааны	н/д		

МАЯГТ-1

1. Төлөвлөсөн зардлыг мянгатын оронд шилжүүлэхгүй ирүүлэх
2. Уулын ажлын булалтын зардал төлөвлөхгүй ирүүлэх.
3. АМТХ-ийн 33 дугаар зүйлд заасны дагуу зардлын доод хэмжээнд хүрэхгүй ажил төлөвлөх.

ХАВСРАЛТ ЗУРАГ

1. Хавсралт зургийн өнгө, тэмдэг тэмдэглэгээ шаардлага хангахгүй байх.
2. Байгаль орчныг нөхөн сэргээх талаар бичвэр боловсруулахгүй ирүүлэх.

Хүлээн авах

- ✓ Маягт 1. Хайгуулын ажлын төлөвлөгөөний төсөл, төсвийн нэгтгэл
 - ✓ Геологи, ашигт малтмал, төлөвлөлтийн зураг
 - ✓ Эрэл, хайгуулын ажлын аргачлал
 - ✓ Геологийн тогтоц ба ашигт малтмалын нөөц
 - ✓ Ерөнхий бүлэг
- ### Эрэл, хайгуулын аргачлал

 1. Аргачлал, хэсэг

Эрэл, хайгуулын аргачлал

1. Аргачлал хэсгийн ажлууд бусад хэсгүүдтэй уялдахгүй байх.

Маягт-7

- Уул, өрмийн ажлын газарзүйн солбицлыг буруу бөглөх.
- Уул, өрмийн ажлын хэмжээ зардлыг маягт-1-ээс зөрүүлж бөглөх.
- Бусад хэсгийг бөглөхгүй дутуу, хоосон ирүүлэх.

Байцаагчийн
дүгнэлт, тамгагүй
бичиг, маягт
ирүүлэх

ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТАЙЛАНГИЙН ГЕОЛОГИЙН ХЭСЭГ

Хүлээн авах **Геологийн хэсэг** Зардлын доод хэмжээ

- ✓ Маягт 3. Өрөмдлөгийн болон уулын ажлын мэдээлэл
- ✓ Маягт 4. Дээж, сорьцын лабораторийн шинжилгээний мэдээлэл
- ✓ Маягт 5. Талбайд тогтоосон ашигт малтмалын мэдээлэл
- ✓ Маягт 6. Бүрдүүлсэн анхдагч материалын жагсаалт
- ✓ Маягт 8. Ажиллах хүчний мэдээ
- ✓ Бусад (гэрээ, гэрээ дүгнэсэн акт, лабораторийн захиалгын хуудас, хилээр дээж нэвтрүүлсэн албан бичиг, гаалийн мэдүүлэг гэх мэт)
- ✓ Лабораторийн шинжилгээний тоон үр дүн
- ✓ Геофизикийн хэмжилтийн тоон үр дүн
- ✓ Баримт материалын зураг
- ✓ Геологи-ашигт малтмалын зураг
- ✓ Геохими, Шлих, Геофизикийн судалгааны баримтжилт болон үр дүнгийн зургууд
- ✓ Зүсэлтүүд
- ✓ Тайлангийн бичвэр хэсэг

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-3

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Ашигт малтмалын бүлэг: Ашигт малтмалын төрөл:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Ашигт малтмалын төрөл:

Тайлангийн он:

ӨРӨМДЛӨГИЙН БОЛОН УУЛЫН АЖЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Д/д	Ажлын төрөл	Байршил (Солбицол)						Ажлын хэмжээ		Ажлын дотор сорьцол төрөл	Ажлын дотор сорьцол төрөл	Дүнгийн хэмжээ, килограмм
		Урвал	Мөр	Сол	Урвал	Мөр	Сол	Урвал	Мөр			
1	Өрөмдлөгийн ажлын дүгнэлт											
2	Уулын ажлын дүгнэлт											
3	Сорьцол дүгнэлт											
4	Мөрөөдлийн дүгнэлт											
5	Уулын ажлын дүгнэлт											

Тамга: Захирал: Геологич:

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-4

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Ашигт малтмалын бүлэг: Ашигт малтмалын төрөл:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Ашигт малтмалын төрөл:

Тайлангийн он:

ДЭЭЖ, СОРЬЦОНД ХИЙСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Д/д	Дээж, сорьцол төрөл	Дээж, сорьцол төрөл	Шинжилгээний төрөл	Тусламжтай лабораторийн нэвтрүүлсэн дээж, сорьцол төрөл	Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний төрөл
1											
2											

Тамга: Захирал: Геологич:

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-5

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Ашигт малтмалын бүлэг: Ашигт малтмалын төрөл:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Ашигт малтмалын төрөл:

Тайлангийн он:

ХАЙГУУЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТАЛБАЙД ТОГТООСОН АШИГТ МАЛТМАЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Д/д	Төр	Ажлын төрөл	Гарал, сурвалж	Солбицол						Дүнгийн хэмжээ	Дүнгийн хэмжээ	Дүнгийн хэмжээ	Дүнгийн хэмжээ	Дүнгийн хэмжээ	Дүнгийн хэмжээ	Дүнгийн хэмжээ	
				Урвал	Мөр	Сол	Урвал	Мөр	Сол								Урвал
1																	
2																	

Тамга: Захирал: Геологич:

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-6

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Ашигт малтмалын бүлэг: Ашигт малтмалын төрөл:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Ашигт малтмалын төрөл:

Тайлангийн он:

АНХДАГЧ МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТ

Д/д	Баримтын нэр, дугаар	Тоо ширхэг	Баримт дахь ажлын хэмжээ	Баримт бүрдүүлсэн геологийн нэр	Баримт хадгалж буй газар	Тайлбар
1	2	3	4	5	6	7
1						

Тамга: Захирал: Геологич:

МАЯГТ-3

- Газарзүйн солбицол буруу оруулах
- Ажлын тоо хэмжээ дутуу оруулах

МАЯГТ-4

- Дээж сорьцоллын тоо хэмжээ дутуу оруулах
- Бөглөхгүй хоосон ирүүлэх

МАЯГТ-5

- Талбайд тогтоогдсон ашигт малтмалын мэдээллийг дутуу оруулах
- Газарзүйн солбицолыг буруу оруулах

МАЯГТ-6

- Баримтын нэр тоо хэмжээ дутуу оруулах

МАЯГТ-8

- Ажиллах хүчний мэдээллийг бөглөхгүй хоосон ирүүлэх

Хавсралт зураг, гэрээ, лабораторийн үр дүн, геофизикийн тоон үр дүн гэх тайлан бичвэр

- Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажлын гэрээний огноо, гарын үсэг тамгагүй ирүүлэх
- Маягт-4 дээрх шинжилгээнд өгсөн дээжийн хариу үр дүн ирүүлэхгүй байх
- Хавсралт зураг шаардлага хангахгүй болон дутуу ирүүлэх, бичвэр, маягтуудтай уялдахгүй байх.

ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ТАЙЛАНГИЙН ЗАРДЛЫН ХЭСЭГ

Хүлээн авах Геологийн хэсэг **Зардлын доод хэмжээ**

- ✓ Маягт 1. Гүйцэтгэсэн геологи хайгуулын ажил
- ✓ Маягт 2. Гүйцэтгэсэн геологи хайгуулын ажлын зардлын задаргаа
- ✓ Маягт 9. Хөрөнгө оруулалтын мэдээ
- ✓ Маягт 10. Хайгуулын ажлын зардлын дүнгийн задаргаа

МАЯГТ-1

- Нийт хайгуулын зардал санхүүгийн тайлангийн мөнгөн дүнгээс зөрөх
- Гүйцэтгэсэн зардлыг мянгатын оронд шилжүүлэхгүй ирүүлэх

МАЯГТ-2

- маягт-1 дээр бөглөсөн зардлын задаргаа зөрөх

МАЯГТ-9

- маягт-1 дээрх нийт зардлаас зөрөх

МАЯГТ-10

- Холбогдох зардал санхүүгийн тайлангийн дүнгээс болон бусад зардалтай зөрөх
- Алдаатай тайлагнах гэх мэт

Бусад

- Буруу тайлагнах, бичвэрийн алдаа, мөнгөн дүн болон оронгийн алдаа гаргах
- Геологийн хэсэг болон зардлын хэсгийг уялдуулан тайлагнахгүй байх гэх мэт бусад

ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ

ТББ ба орон нутгийн эсэргүүцэл

- Аймаг, сумын Засаг дарга нар байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлахгүй байх
- Орон нутгийн байгаль орчны байцаагчгүй, томилогдоогүйн улмаас маягт-7 болон дүгнэлт гаргуулахад удаашрах
- Хайгуулын ажил гүйцэтгэж буй ААН-ийн 37% нь орон нутгийн иргэд, ТББ-ын эсэргүүцлээс болж гацах
- Орон нутгийн ИТХ-аас тусгай хэрэгцээний газрыг сонгон шалгаруулалтын талбайд давхцуулж авах тогтоол гаргах
- Орон нутгийн ИТХ-аас хүчин төгөлдөр хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн талбайн тодорхой хэсгийг урт нэртэй хуулийн давхцалд оруулах, тогтоол гаргах

Хөрөнгө оруулалт

- Хайгуулын ажлыг тухайн онд багтаан хийхээр төлөвлөгөө батлуулсан хэдий ч хөрөнгө оруулалтгүй улмаас төлөвлөсөн ажлыг гүйцэтгэж чадахгүй байснаар АМТХ-ийн 33 дугаар зүйлд заасны дагуу зардлын доод хэмжээнд хүрэхгүй ажил гүйцэтгэх.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа

Хаяг: Барилгачдын талбай 3, Засгийн газрын XII байр, Чингэлтэй дүүрэг,

Улаанбаатар 15170, Монгол Улс

Утас: +976-51-263752

Факс: +976-51-263752

Веб хаяг: www.mrpam.gov.mn